

Přehled výhod pro zdravotně postižené

Vše důležité na jednom místě

Osoby se zdravotním postižením mají nárok na různé výhody, slevy a úlevy. Společnosti jim tím kompenzuje často celoživotní společenské znevýhodnění, které může být se zhoršeným zdravotním stavem spojené. Přinášíme Vám přehled nároků a výhod, které mohou osoby se zdravotním postižením využít. Všechny základní informace tak najdete na jednom místě.

Obsah

Kdo je osoba se zdravotním postižením?	2
Nároky vyplývající ze zákona o dávkách pro osoby se zdravotním postižením	3
Příspěvek na mobilitu	3
Průkaz pro osoby se zdravotním postižením	3
Parkovací průkaz pro osoby zdravotně postižené	4
Úlevy v placení daní a dalších poplatků	5
Slevy ve veřejné hromadné dopravě	7
Sleva na jízdném pro osoby invalidní ve 3. stupni	7
Sleva na energie (elektřina a plyn)	8
Slevy na telekomunikačních službách (telefon, internet)	8
Euroklíč	9
Další slevy a výhody	9

Kdo je osoba se zdravotním postižením?

Osobou se zdravotním postižením se rozumí držitel průkazu osoby se zdravotním postižením. Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením, včetně osob s poruchou autistického spektra. Dle posouzení zdravotního stavu se musí jednat o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který podstatně omezuje schopnost pohyblivosti nebo orientace. Plné podmínky a okruh oprávněných osob vymezují ustanovení § 3 a § 34 a souvisejících zákona č. 329/2011, o poskytování dávek pro osoby se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DOZP“).

Nároky vyplývající ze zákona o dávkách pro osoby se zdravotním postižením

Příspěvek na mobilitu

Osoby, kterým byl přiznán **průkaz ZTP** nebo **ZTP/P**, mají nárok na **příspěvek na mobilitu**, pokud o něj požádají. Příspěvek na mobilitu je dávka pro osoby se zdravotním postižením, které se v kalendářním měsíci pravidelně za úhradu dopravují nebo jsou dopravovány a nejsou jim poskytovány pobytové sociální služby v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče. Z důvodů hodných zvláštního zřetele může být příspěvek na mobilitu přiznán i osobě, které jsou poskytovány pobytové sociální služby.

Výše příspěvku na mobilitu činí 900 Kč měsíčně. Pro osobu, která využívá po celý kalendářní měsíc zdravotnický prostředek pro dlouhodobou domácí oxygenoterapii nebo zdravotnický prostředek pro domácí plicní umělou ventilaci, a tuto skutečnost krajské pobočce Úřadu práce prokázala potvrzením příslušné zdravotní pojišťovny, pak je výše příspěvku na mobilitu 2 900 Kč.

Průkaz pro osoby se zdravotním postižením

Osoba, která je držitelem průkazu TP má nárok na:

- vyhrazené místo k sedění ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravních prostředků, v nichž je místo k sedění vázáno na zakoupení místenky,
- přednost při osobním projednávání své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání, za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních.

Osoba, která je držitelem průkazu ZTP má nárok na:

- výhody vedené u průkazu TP,
- bezplatnou jízdu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy osob (tramvaje, trolejbusy, autobusy, metro),
- slevu 75 % jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku ve vnitrostátní přepravě a slevu 75 % v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dopravy.

Osoba, která je držitelem průkazu ZTP/P má nárok na:

- výhody uvedené u průkazu TP a ZTP,
- bezplatnou dopravu průvodce veřejnými hromadnými dopravními prostředky v pravidelné vnitrostátní osobní hromadné dopravě,
- bezplatnou dopravu vodícího psa, je-li prakticky nebo úplně nevidomá, pokud ji nedoprovází průvodce.

Osobě, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P, a průvodci držitele průkazu ZTP/P, může být poskytnuta sleva ze vstupného na divadelní a filmová představení, koncerty a jiné kulturní nebo sportovní akce. Informace o poskytování této slevy jsou uvedeny u jednotlivých organizací, které příslušné kulturní a sportovní akce pořádají.

Na území města Ostravy poskytují slevy v různé výši následující např. následující organizace a akce:

[Národní divadlo moravskoslezské](#)

[Divadlo Petra Bezruče](#)

[Komorní scéna Aréna](#)

[Divadlo Mír](#)

[Studio G](#)

[DK Akord](#)

[DK Poklad](#)

[Janáčkova filharmonie Ostrava](#)

[Galerie výtvarného umění v Ostravě](#)

[Ostravské muzeum](#)

[ZOO Ostrava](#)

[HC Vítkovice](#)

[FC Baník](#)

[Cinestar](#)

[CinemaCity](#)

[Kino Luna](#)

[Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka](#)

[Svatováclavský hudební festival](#)

[Colours of Ostrava](#)

[Zlatá tretra Ostrava](#)

[Dolní oblast Vítkovice](#)

[Vyhlídková věž Nové radnice](#)

[Národní zemědělské muzeum Ostrava](#)

[Slezskoostravský hrad](#)

Parkovací průkaz pro osoby zdravotně postižené

Právní úpravu této oblasti stanoví zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů a vyhláška Ministerstva dopravy č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích.

Na vydání parkovacího průkazu mají nárok pouze osoby, které jsou držiteli platného průkazu ZTP nebo ZTP/P. Parkovací průkaz vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností. Parkovací průkaz není vázán na konkrétní vozidlo a je tedy přenosný za podmínky, že vozidlem je přepravována osoba, která je držitelem parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením.

Parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením opravňuje svého držitele k některým výhodám v rámci pozemních komunikací. Jedná se především o parkování na místech vyhrazených pro invalidy. Jde o parkovací místa opatřená příslušným piktogramem.

Dále sem patří možnost vjet autem do zákazu stání a stát v této ulici po dobu nezbytně nutnou, tj. například k vyložení věcí. Vozidlo však zároveň nesmí představovat překážku provozu. To samé platí i pro zákaz stání s tabulkou „dopravní obsluha vjezd povolen“ nebo „mimo zásobování“.

Další výhodou představuje také osvobození od povinnosti platit za dálniční známku (osvobození od povinnosti nákupu dálniční známky platí pouze v rámci ČR).

V rámci statutárního města Ostravy je orgánem příslušným k vyhotovení průkazu [odbor dopravně správních činností](#) Magistrátu města Ostravy.

Úlevy v placení daní a dalších poplatků

Osvobození od daně ze staveb dle ust. § 9 písm. n) a o) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů:

- zdanitelné stavby, které jsou budovou obytného domu, nebo zdanitelné jednotky ve vlastnictví držitele průkazu ZTP nebo ZTP/P, který je příjemcem příspěvku na živobytí nebo je osobou společně posuzovanou s příjemcem příspěvku na živobytí, a to v rozsahu, v jakém slouží k jejich trvalému bydlení,
- zdanitelné stavby, které jsou budovou pro rodinnou rekreaci a jsou ve vlastnictví držitele průkazu ZTP, který je buď příjemcem příspěvku na živobytí či osobou společně posuzovanou s příjemcem příspěvku na živobytí, nebo držitele průkazu ZTP/P.

Roční úleva na dani z příjmu – dle ust. § 35ba zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, se poplatníkům vypočtená daň z příjmu snižuje o:

- 2 520 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důchodového pojištění, podle zákona o důchodovém pojištění nebo zanikl-li nárok na invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu tohoto invalidního důchodu a starobního důchodu,
- 5 040 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, u něhož jednou z podmínek přiznání je, že je invalidní ve třetím stupni, zanikl-li nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a starobního důchodu nebo je poplatník podle zvláštních předpisů plně invalidní, avšak jeho žádost o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že není plně invalidní,
- 16 140 Kč, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P.

Správní poplatky, od kterých jsou osvobozeni držitelé průkazu ZTP nebo ZTP/P dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů:

- položka č. 5 – **ověření podpisu nebo otisku razítka** na dokumentu nebo na jeho stejnopisu a ověření úředního podpisu nebo úředního otisku razítka na listině nebo na jejím stejnopisu za účelem jejího použití v zahraničí,
- položka č. 18 – od **poplatků v oblasti stavební** je osvobozeno vydání povolení ke změně stavby pro bydlení z důvodu ztíženého užívání této stavby občanovi se zvlášť těžkým zdravotním postižením, kterému byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně (držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P), má-li ve stavbě pro bydlení místo trvalého pobytu,
- položka č. 26 – od **poplatku za zápis do registru silničních vozidel** nebo zápis změny vlastníka nebo provozovatele, jde-li o motorové vozidlo s nejméně čtyřmi koly a od **poplatku za vydání řidičského průkazu** jsou osvobozeni občané se zvlášť těžkým zdravotním postižením, kteří jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P,
- položka č. 27 – od **poplatku za schválení přestavby vozidla** je osvobozen držitel průkazu ZTP nebo ZTP/P nebo držitel obdobného dokladu vydaného jiným členským státem Evropské unie,
- položka č. 36 – od **poplatku za vydání povolení ke zvláštnímu užívání dálnice, silnice a místní komunikace** je osvobozeno povolení ke zřízení parkovacího místa pro občany se zvlášť těžkým zdravotním postižením, kteří jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P.

Správní poplatky, od kterých jsou osvobozeny osoby těžce zdravotně postižené dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů:

- položka č. 12 – od poplatku za vydání povolení uzavřít manželství nebo vstoupit do registrovaného partnerství mimo určené místo nebo dobu jsou osvobozeny osoby těžce zdravotně postižené.

Poplatek za použití dálnice a rychlostní silnice dle § 20a zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů:

- Zpoplatnění nepodléhá užití zpoplatněné pozemní komunikace silničním motorovým vozidlem přepravujícím těžce zdravotně postižené občany, kteří jsou podle zvláštního právního předpisu držiteli průkazu ZTP nebo průkazu ZTP/P, pokud provozovatelem silničního motorového vozidla je postižená osoba sama nebo osoba jí blízká a motorovým vozidlem přepravujícím nezaopatřené děti, které jsou léčeny pro onemocnění zhoubným nádorem nebo hemoblastosou.

Místní poplatky dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů:

- § 2 – od **poplatku ze psů** je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby, osoba, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P,
- § 3b – od **poplatku z pobytu** je osvobozena nevidomá osoba, osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby, osoba, která je držitelem průkazu ZTP/P, a její průvodce, osoba hospitalizovaná na území obce ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče s výjimkou osoby, které je poskytována lázeňská léčebně rehabilitační péče, osoba pobývající na území obce v zařízení poskytujícím ubytování podle zákona upravujícího sociální služby,
- § 4 – poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa nepodléhají osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P,
- § 10 – **poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst** neplatí osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P a jejich průvodci,
- § 10g – od **poplatku za obecní systém odpadového hospodářství** je osvobozena osoba, které poplatková povinnost vznikla z důvodu přihlášení v obci a která je umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo v chráněném bydlení

Rozhlasové a televizní poplatky dle zákona č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů:

Od rozhlasového a televizního poplatku jsou osvobozeny osoby s úplnou nebo praktickou slepotou obou očí a osoby s oboustrannou úplnou nebo praktickou hluchotou, pokud jsou osaměle žijící; osvobozeny jsou tyto osoby rovněž v případě, kdy žijí společně v jedné domácnosti. Informace o postupu pro uplatnění osvobození najdete [na webu rozhlasového poplatku](#) a [na webu televizního poplatku](#).

Slevy ve veřejné hromadné dopravě

ODIS – integrovaný dopravní systém na území Moravskoslezského kraje

Informace o možnostech přepravy osob na vozíku a se sníženou schopností orientace a pohybu jsou uvedeny [na webu ODIS](#). V celém systému ODIS platí v zásadě bezplatná přeprava osob, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P, avšak s několika výjimkami – [informace jsou uvedené na webu ODIS](#).

Dopravní podnik Ostrava a.s.

Ve spojích provozovaných DPO jsou osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P, přepravovány bezplatně. Pro tyto osoby platí i další tarifní zvýhodnění např. při přepravě některých zavazadel aj. [Podrobnosti jsou uvedené na webu dopravce](#).

Dále uvádíme dopravce, kteří provozují pravidelná dopravní spojení na území Moravskoslezského kraje.

České dráhy, a.s.

České dráhy nabízejí služby pro [osoby cestující na vozíku](#), pro [osoby se zrakovým postižením](#) a pro [osoby se sluchovým postižením](#). Kromě „zákonné“ slevy na jízdném nabízí i další [slevy na jízdném](#).

RegioJet a.s. (vlaků a autobusů)

Dopravce RegioJet nabízí rozdílné podmínky pro jízdy vlaky podle typu spojení – RJ, R (rychlík) a Os (osobní vlak). Autobusy společnosti nejsou bezbariérové a přeprava osob s omezenou schopností orientace a pohybu je v nich možná pouze s vlastním doprovodem. [Informace k dopravě vlaky a autobusy jsou uvedené na webu společnosti](#). Nad rámec „zákonných“ slev společnost neposkytuje další cenové výhody.

Leo Express a.s.

Dopravce Leo Express provozuje [vlaků uzpůsobené přepravě osob na vozíčku](#). Osobám, které jsou držiteli průkazů ZTP a ZTP/P a jejich průvodcům nabízí další [cenová zvýhodnění](#).

Sleva na jízdném pro osoby invalidní ve 3. stupni

Osoby, které jsou invalidní ve třetím stupni mohou využívat **slevu 50 % z jízdného ve 2. třídě vlaků a v meziměstské autobusové dopravě**. Sleva se vypočítává z tzv. obyčejného, tedy základního jízdného. Sleva je vystavena na základě potvrzení vydaného Českou správou sociálního zabezpečení, které obsahuje individualizovaný QR kód. O vystavení potvrzení je nutné požádat na příslušném pracovišti okresní správy sociálního zabezpečení. [Informace o postupu pro vystavení potvrzení jsou uvedené na webu ČSSZ](#). Informace o této slevě **v rámci systému ODIS** jsou uvedené [na webu ODIS](#). Informace o zvýhodněných cenách dlouhodobých jízdenek **na spojích Dopravního podniku Ostrava** jsou uvedené [na webu DPO](#).

Sleva na energie (elektřina a plyn)

ČEZ, a. s.

Společnost nabízí zvýhodněné ceníky elektřiny a plynu pro zákazníky, kteří jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P nebo pokud držitel průkazu žije se zákazníkem v jedné domácnosti. [Informace o cenících jsou na webu společnosti.](#)

Innogy, a. s.

Společnost nabízí slevu 20 Kč/MWh (včetně DPH) dle aktuálního ceníku pro zákazníky, kteří jsou držiteli průkazu ZTP/P a pro zákazníky, s nimiž žije ve společné domácnosti a má s ním shodné trvalé bydliště osoba blízká, která je držitelem průkazu ZTP/P. [Informace jsou na webu společnosti.](#)

Slevy a zvláštní tarify za odběr elektřiny a plynu mohou nabízet i další společnosti. Informujte se na jejich zákaznických linkách, zákaznických centrech nebo na jejich webových stránkách.

Slevy na telekomunikačních službách (telefon, internet)

Podmínky stanovuje nařízení vlády č. 500/2021 ze dne 13. prosince 2021, o podmínkách poskytování zvláštních cen hlasové komunikační služby a služby přístupu k internetu osobám se zvláštními sociálními potřebami, ve znění pozdějších předpisů. Aktuálně stanovené období pro poskytování slevy je do 31.12.2025.

Na slevu mají nárok osoby:

- které jsou držiteli průkazu ZTP z důvodu úplné nebo praktické hluchoty,
- které jsou držiteli průkazu ZTP/P,
- které jsou závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II, III nebo IV nebo, jde-li o nezletilé osoby, pak spotřebitelé, kteří o ně osobně pečují.

Sleva je ve výši nejvýše 200 Kč včetně daně z přidané hodnoty za kalendářní měsíc. Slevu je možné v kalendářním měsíci čerpat pouze jednou na jednu službu u jednoho poskytovatele, tzn. že osoba nemůže čerpat slevu např. na telefon i na internet současně.

O způsobu uplatnění této slevy se informujte u příslušného poskytovatele telekomunikačních služeb. Pozor: týká se jen těchto poskytovatelů – O2, Poda, T-Mobile, Vodafone.

Euroklíč

Euroklíč je univerzální klíč určený pro osoby se zdravotním postižením. Díky klíči je zajištěná dostupnost WC, výtahů, plošin a podobných kompenzačních zařízení (např. na úřadech, nádražích, čerpacích stanicích, v obchodních centrech apod.). Přístup k těmto vyhrazeným zařízením je osazený Eurozámekem, který je jednotný pro všechna zařízení v Česku i v [dalších státech Evropy](#) (odkaz ve slovenském jazyku). Všechna místa osazená Eurozámekem jsou označena logem, které bývá doplněno názvem v úředním jazyku daného státu (viz výše).

Euroklíč mohou získat osoby, které jsou držiteli průkazu TP, ZTP, ZTP/P a dále osoby, které jsou držiteli tzv. WC karty. Jedná se o IBD pacienty, diabetiky, stomiky, onkologické pacienty a osoby s následujícími onemocněními: roztroušená skleróza, Parkinsonova nemoc, cystická fibróza, Crohnova choroba, ulcerózní kolitida a další střevní nespecifické záněty, močové dysfunkce a poruchy autistického spektra.

Pro vydání Euroklíče je potřeba předložit občanský průkaz, průkaz OZP a u výše uvedených onemocnění je nezbytné vzít k nahlédnutí lékařskou zprávu, která dokládá výše uvedené onemocnění. **Vydání Euroklíče je zdarma.**

V Ostravě vydává Euroklíč [Regionální pracoviště a poradna NRZP ČR](#). [Seznam míst](#), která jsou osazena Euroklíčem, je dostupný online a je pravidelně aktualizován. Mapa ČR s vyznačením míst osazených Eurozámekem je také [v aplikaci EuroKlíčenka](#) (k dispozici pouze pro Android).

Další slevy a výhody

Slevy pro osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P nabízí i další společnosti, např. pojišťovny v oblasti pojištění domácnosti, povinného ručení aj. Jiné společnosti mohou nabízet i další zvýhodnění pro osoby se zdravotním postižením např. formou zvýšené zákaznické péče aj. Informujte se u jednotlivých společností, zda zvýhodnění nabízejí.

SOCIOPOINT vám pomůže najít vhodnou pomoc

Základní poradenství nejen pro osoby se zdravotním postižením najdete na místě prvního kontaktu [SOCIOPOINT](#). Kontaktovat ho můžete zdarma díky bezplatné telefonní lince 800 700 650, případně na e-mailu sociopoint@ostrava.cz. Situaci, se kterou potřebujete poradit, můžete také konzultovat osobně v kanceláři č. 51 budovy Nové radnice na Prokešově nám. 8 v centru Ostravy. Sociální pracovníci SOCIOPOINTu Vám také zprostředkují kontakt s poskytovateli sociálních služeb nebo se sociálními pracovníky úřadů městských obvodů, kteří Vás pak Vaší situaci provedou směrem k jejímu řešení.